

Domovina

Izhaja 1. in 3. soboto vsakega meseca. — **Dopisi** naj se izvolijo frankirati. — **Rokopisi** se ne vračajo. — Za **insetate** se plačuje vsakokrat po 10 kr. od garmond-vrste.

Velja do konca leta 1 goldinar. — **Denar** naj se pošilja: Upravištvu „Domovine“ v Celji.

„Domovina“ na koncu svojega prvega tečaja.

Končali smo prvi letnik. Dasi slovenskim listom ne cveto rožice, vendar z zadovoljstvom pogledujemo v preteklost. Ni bilo lahko „Domovino“ obuditi v življenje; a ko je stopila med svet, jela se je krepko razvijati in danes lahko trdimo, da ima dokaj prijateljev. Z neko nezaupljivostjo, kakor je to navadno pri novih podjetjih, o katerih se dvomi, bodo li koristna in potrebna in so li izpeljiva ali ne, vsprejeta je bila „Domovina“ ob svojem rojstvu. Ni se ji mnogo zaupalo. Pa našli so se vendar odločni za napredek vneti Slovenci v Celji in zunaj Celja, ki so nas navduševali in podpirali v našem početju.

Z veseljem priznavamo, da sodijo vsi naši čitatelji dobro o našem postopanju. Kakor je bila „Domovina“ do sedaj ostala bode tudi v bodoče. Naš namen je bil in bode pospeševati in širiti narodno zavest in omiko.

V Celji se je v mnogih letih tako zelo zanemarilo narodno delovanje, da je veliko prebivalstva — čeravno je večinoma slovenskega rodú — popihalo v nasprotni tabor ali pa zaspano postalo v narodnem oziru. Zopet drugim le pod tujo haljo boječe, skrivaj bije narodno srce. Da bi bile „Celjske slovenske novice“, ki so pred 42. leti vstavile svoje delovanje, še izhajale naprej, kakor „Ljubljanske novice“, pač bi bilo drugače v Celji s slovensko narodnostjo. No, pa giblje se tudi pri nas, led se taja. Mnogo je narodnih

društev, in poleg druge inteligence, je nekaj trgovcev, obrtnikov in drugih, ki kažejo očitno, kar je v srcu. K temu je z drugimi domoljubi vred pripomogla nekoliko tudi „Domovina“.

Okoli „Domovine“ jele so se zbirati razne moči. Duševne in materijelne podpore dobili smo največ v Celji in njega najbližnji okolici. A „Domovina“ je našla pot in si prisvojila prijateljev tudi v drugih krajih Slovenije. Poleg slovenskega Štajerja, za katerega je najbolj namenjena, preskočila je Dravo in Savo in se posebno lepo razširja v tužnem Korotanu. Zato danes ob sklepu prvega tečaja toplo zahvaljujemo vse podpornike in naročnike.

Vabilo na naročbo.

„Domovina“ izhajala bode tudi v bodočem letu. Vodilo in načela po katerih se bode ravnala izrekli smo že v predstoječem sestavku. Upamo, da tako ne bode imela sovražnikov in da ji ostanejo zvesti vsi dosedanji naročniki ter da ji pridobe še mnogo novih. Stala bode „Domovina“ za celo leto **1 goldinar 20 kr.**, kateri znesek naj se pošilja po položnih listih c. kr. poštne hranilnice.

Ob enem prosimo tudi vse znance in prijatelje naj nam blagovoljno sporočajo vse zanimivosti po dopisnicah. Hvaležni jim bodemo za to in hvaležen bode tudi narod, če bode imel za nizko ceno vsestransko dobro urejen list.

Uredništvo in upravištvu „Domovine“.

Lovska postava za Štírsko.

V deželnem zboru v Gradci je že več let zaporedoma vsako leto kaka razprava o lovu in lovski postavi, in že večkrat so se stavili in sprejeli predlogi, naj vlada sedanje nepovoljne postave predela in načrt nove postave deželnemu zboru predloži, da jo ta sprejme. Lansko leto je g. poslanec Jerman predlagal, naj se lovske karte zopet odpravijo, njegov nasvet pa se je ovrgel. Poslanec Hagenhofer je vložil načrt nove postave za lov, kateri se je deželnemu odboru izročil, da se o njem posvetuje, z zve-denci sporazumi in pri prihodnjem zborovanju o tem svoje predloge stavi. Kakor se po novinah bere, izdelala je vlada načrt nove lovske postave, o katerem se sedaj deželni odbor posvetuje. V prihodnjem zasedanju se bode deželni zbor s tem načrtom pečal. To priliko naj vporabijo občine in lovci, da v peticijah (prošnjah) na deželni zbor odpravo tistih nedostatkov pri lovu zahtevajo, kateri jim po sedanjih postavah niso dovoljni. Prošnja naj se odpošlje na deželni zbor v Gradci in se kakemu poslancu izroči, ker edino le poslanci smejo prošnje brez kolekov vložiti. Takih prošenj pa je treba, če se hoče kaj doseči. Če ni nikakoršnih pritožb, reče se potem, sedanje postave so dobre, ljudstvo je ž njim zadovoljno, ker ni nobene pritožbe zoper nje. Le če od vseh strani leto na leto mnogo pritožb dohaja, potem je večina deželnega zbora vendar le prisiljena, da reč v pretres in v razpravo vzame.

Največ pritožb v lovskih zadevah je obrnenih proti škodi po zvrjadi, na gornjem Štírskem po jelenih, drugod po zajcih. V hudih zimah, kakor je bila lanska, ti na mladem sadnjem drevju kakor tudi na trsji mnogo škode napravijo. Občinam večkrat ni po volji, da se lov za celo občino, katera iz več davkarskih okolic obstoji v najem dá in da se ne dovoli lov po posameznih davkarskih okolicah razdrobiti; po tem potu bi se več najemnine dobilo in zvrjad bi se bolj iztrebila, ne bi toliko škode napravila. Tudi razdelitev najemnine med posestnike vsako leto po obsegu zemlje — po oralih —, kakor to sedaj postava tirja, je nedostatno; če najemnina malo iznese, le kakih 10, 5, tudi le 3 ali 2 goldinarja, se ne izplača zračuniti, koliko na vsacega posestnika pride in je težavno ali nemogoče, te krajcarje razplačevati, posebno tujcem, kateri Bog ve kje stanujejo. Pri takih okolišinah bolj kaže, najemnino v občinsko kaso sprejeti in za občino vračuniti. To se že sedaj navadno zgodi, pa ni postavno. V novi postavi bi

to moralo izrecno dopuščeno biti, ako je to občini po volji.

Sem ter tje se je že tudi želja čula, da bi bilo tudi občinam pristopno, lov v najem vzeti in ga po svojem logarju izvrševati, kar je sedaj prepovedano. Na ta način bi se dalo škodo po zvrjadi najbolj odpraviti, ker bi občina dala zver bolj zatreti, kakor to drugi storé.

Če bi se že ne celega gospodarstva z lovom občini prepustilo, kar bi umestno bilo, naj se v novi postavi občini vsaj toliko pravice varuje, da se jo o pogojih, po katerih bi se lov v najem dal, vselej zasliši, in da njene zahteve, kolikor niso protipostavne, tudi obveljajo.

Mnogim lovcem presedajo lovske karte, katere veljajo 3 gld. brez kolka. Kolek pa znese za gospodarja 1 gld., za logarja 15 kr. To je prav občutljiva butara, ktero na zadnje le posestniki nosijo, ko se zavolj teh kart najemnina zniža. Zavolj teh ovir s kartami postane najemnina ceneja, da, za nekatere postranske občine ne bo moč, najemnika dobiti, in lov propade. V bližini večjih mest se to znabiti ne bo pripetilo, ker je mnogo lovcev, ki se poganjajo pri dražbi dovolj, pač pa v oddaljenih samotnih krajih.

K temu se je pridružila nova ovira. Brezplačnih kart dobijo le logarji, kateri so zapriseženi; v prisego se pa smejo le vzeti logarji, kateri so izpit napravili. Ta izpit pa se sme po naredbi poljedelskega ministra iz leta 1889. le edino v Gradci napraviti. Nova zapreka, novi stroški! Zapreka, ker v Gradci slovenski ne znajo, slovenski logarji pa nemški ne. Poučne knjige o logarstvu v našem jeziku ni; nemški logarji pa imajo svojega „Lehrprinca“.

Stroški za pot v Gradec in nazaj in za bivanje tam, zadenejo tudi najemnika. Vse to mu bo preveč in bo raje ves lov pustil. Ker sam ne more lova opraviti, mora pomagačev imeti, če hoče kaj dobiti; teh pa ni, ker nihče neče 4 gld. na leto za karto dati. Tu so po večjem omenjena najvažnejša vprašanja, ktera se lova tičejo. Znabiti je še kaj drugih; te pa dotičnikom prepustimo, da se ž njimi zgledajo. Opomnimo le, da je prav sedaj, ko se bo pri prihodnjem deželnozborskem zasedanju nova lovska postava razpravljala, prilični čas, prošnje pripraviti in jih poslancem oddati, da jih predložijo. Sedaj je čas, ganiti se. Tedaj občine in lovci, koji se za preuredbo lovske postave zanimajo, na noge! Deželni zbor se snide meseca februarja 1892. Do tedaj je čas za prošnje.

Celjski župan in njegovi tovariši.

Neradi se pečamo z osebo celjskega župana. Mož je nekdaj nosil na svojih prsih slovensko trobojnico. Danes pa je on eden izmed tistih stebričkov, na katere je naslonjen nemški most do Adrije. In, tacih mož se mi po navadi ne dotikamo radi.

Vender vsilil se nam je v pero. Te dni je bil namreč naenkrat izginil iz celjskih ulic. V nemških časnikih se je bralo, da je bolan. In ni bil zastoj bolan. Ko je zopet prišel na beli dan, pokazal je, da je njegova glava izmislila veliko misel, kako bi se razširila domovina celjskih nemškutarjev. In predlagal je v občinskem zboru modro naj se potegne v celjsko občino tudi tisti prostor, ki leži onkraj Savinje in kjer se razteza mestni park.

Naj mu bode. Ne bomo kmalu postavljali slavolokov pri mestnem parku, da bi se morali s celjskim županom prepirati za vsak prostorček. Kedar pa jih bomo, takrat ne bode več županoval dr. Necker-mann.

Ali pri tej priliki razkoračil se je celjski župan nad okoliško občino ter izrekel, da je ta občina hudoben sosed, katerega šuntajo advokati in da je ta občina že ob cesarskih slavnostih delala spletke. Taka beseda pa je skrajna predrznost, proti kateri v imenu okoliških Slovencev odločno protestiramo. Kdor je videl letos v cesarskih dnevih, kako so napravili Slovenci v Celju ovacijo svojemu cesarju, ta je tudi uvidel,

da je le najiskrenejši čut udanosti nas pripravil do tega, da smo se v mestu, kjer je jedna dobra tretjina prebivalstva slovenska, kjer je okolica popolnoma slovenska, kjer vse mesto živi od tega okoliškega prebivalstva, dali vreči iz mesta na ono stran Savinje ter še le zvonaj mesta predstaviti se ljubljenu vladarju.

In sedaj pride ta župan ter nam očita, da smo mi spletkarili. Človek se nehoté spominja tistega tatu, ki je po ulici tekel in kričal: „Lovite ga“. Iz tega pa se tudi razvidi, kako je v naših nasprotnikih izmrl že ves čut poštenja in pravičnosti. Če bi imeli prave Nemce za svoje nasprotnike, nikdar se ne bi z nami tako ravnalo.

Po vseh krajih skušajo na županova mesta postavljati može, ki imajo mirno kri, ki skušajo pomirjevati strasti. Naš župan pa govori na svojem prestolu, kakor bi govoril kakšen najet pisar nemške „vahtarice“. Mi niti razumeti ne bi mogli tega ostudnega tona, če se ne bi spominjali, da so bili letos župani na Češkem in na Gorenje Avstrijskem, koder je popotoval naš vladar, lepo odlikovani, naš župan pa le še čaka.

Toda tudi to razumemo. Je pač mnogo gnjilega mej našim spodnještajerskim nemškutarstvom. Tem možem ni prav, da jim gledamo na prste in pri vsaki priliki odkrivamo svetu njihove nerednosti in krivice in njihovo smešnost.

Celjske novice.

(G. dr. Alojzij Brenčič) se ne naseli kot odvetnik v Ptuji, temveč ostane v Celji. Cenjeni čitatelji, blagovole naj v tem smislu popraviti zadnje naše poročilo.

(Odbor „Zveze slovenskih posojilnic“) razposlal je več okrožnic tem v zvezi stoječim zavodom našim; v teh izpeljuje pri zadnjem zboru storjene sklepe glede društvenega nadzorstva in formelne izjave zastran pristopa k „Zvezi“ itd. „Zveza“ tudi opozarja, naj se Puljska posojilnica podpira s hranilnimi vlogami.

(Obč. odbor Celjske okolice) je v svoji seji dne 22. novembra t. l. sklenil, da se občinske doklade od 20% na 15% znižajo. Kakor kaže občinski proračun za leto 1892 imela bode občina 4558 gld. lastnih dohodkov brez doklad in sicer med temi 2000 gld. od letošnjega leta prihranjenih; stroškov pa 6911 gld., v ktere je všteti 3400 gld. za poplačilo enega dela onih dolgov, ktere so

prejšnji gospodarji zapustili. Vkljub temu toraj, da je občina v teku letošnjega leta za prezidanje obč. hiše v mestu, ktera se je mimogredé omenjeno prepustila za šolske namene — in toraj ne bode nesla toliko, kot preje, imela 2600 gld. stroškov, da je bilo pri hiši na Bregu potreba mnogo popravil, ktera so tudi precej stala. Pri vsem tem prihranila sta se dva tisočaka in so se doklade za 5% znižale, takó, da bode v enem letu ostal celi tisočak v žepih davkoplačevalcev celjske okolice.

(Okrajni zastop Celjski) gospodari od odtlej, odkar imajo v njem Slovenci večino, jako skrbno in varčno. Dne 9. dec. t. l. bila je skupščina okrajnega zastopa, pri kateri se je pretresoval proračun za l. 1892. Pri tem se je pokazalo, da znašajo potrebe 52.618 gld. 34 kr., katere pa se pokrijejo z 21% priklado na direktne davke. To je jako vesela novica, kajti to se reče, da

okrajni zastop tako dobro gospodariti, da sme letos doklade zopet za 1% znižati. Dokler so celjski „Nemci“ vladali v okrajnem zastopu, treba je bilo 25% priklad, sedanja slovenska večina je pa priklade že znižala za 4%. In to je storil čeravno se mora prihodnje leto plačati za železnico iz Celja do Velenja prvi donesek po 4.000 gld.; čeravno se bode na okrajni cesti iz Teharja v Ponkvo pri Selah in Blagovni na dveh mestih cesta, ki je prestrma preložila, kar bo stalo 3.500 gld., čeravno se bo tudi prestrma Vitanjska cesta pri Novi cerkvi popravila s stroški do 800 gld., čeravno se bo prevzela za okrajno cesto občinska cesta gredoča iz Žalca proti Vervegi (Galiciji), kar bo stalo 3.800 gld., in čeravno mora okraj plačati za ceste h kolodvorom Savinjske železnice 1.138 gld. — Iz tega se toraj vidi, kako dobro znajo Slovenci gospodariti, in kako se celjski okraj lahko srečnega čuti, da je bil konec nesposobnemu nemškutar-skemu gospodarstvu, in da je prišel okraj v slovenske roke. — Tako lepo, skrbno gospodarstvo je zares nam Slovincem na čast!

(Telovadno društvo „Celjski Sokol“) ima v nedeljo, dne 20. decembra t. l. svoje občno zborovanje. Na dnevnem redu je: Pozdrav staroste, poročilo tajnikovo in blagajnikovo, volitev novega odbora in računskih preglednikov ter slučajnosti. K obilni udeležbi vabi izvršujoče in podporne člane odbor.

(Celjsko učiteljsko društvo) ima v četrtek, dne 24. decembra t. l. ob 10. uri dopoldne v celjski okoliški šoli svoj letni glavni zbor. Dnevni red: 1. Petje. 2. Zapisnik. 3. Društvene zadeve. 4. „Pluča“, učni poskus iz somatologije, govori g. A. Brezovnik. 5. Letno poročilo tajnika. 6. Letno poročilo blagajnika. 7. Volitev treh pregledovalcev društvenih računov. 8. Volitev novega odbora. 9. Določitve društvenine za leto 1892. 10. Izbiranje časnikov. 11. Nasveti. — Obilne udeležbe pričakuje odbor.

Iz Celja. Pregovor: „človek obrača, Bog pa obrne“ — smo celjski Slovenci že davno nekoliko spremenili. Mi pravimo lahko dosti prikladnejše, da „Slovenci obračamo, in celjski mestni očetje obrnejo“. Vkljub tej spremembi domačega pregovora pa še vedno s polnim srcem zaupamo na Boga in pravico, ter mislimo, da nam bode pomagano. Kaj se je zopet zgodilo? Ali so mar slavni mestni očetje v svoji mogočnosti zasedli mesta vlade in sodnije ter Slovence preganjajo, kakor o paganskih časih rimski tirani kristjane? — Tako hudo ravno še ni; vlade in sodnije še nimajo popolnoma v rokah ali sitni so že do skrajnosti in slepi od strasti, da ne vidijo do konca svojih nosov. Le

poslušajte! Naša posojilnica kupila je krasen stavbeni prostor nasproti glavarstvu na cesarja Jožefa trgu za 25000 gld. Prostor leži na oglu trga in se razteza do vojašnice in mestne mitnice; zadostuje ravno za lepo veliko hišo z dvoriščem in malim vrtom. To jih je zbodlo — tiste celjske gospode, ki vedno pravijo, da imajo radi Slovence, pri tem pa nam podstavljajo pri vsaki priliki nogo! — Zbrali so se vsi — in iz samega strahu pred nami hitro pokupili vse stavbene prostore po mestu za drag, težak denar — deloma po voljnem občinskem zastopu, ki je prevzel Gugenmosove stavbene parcele, deloma po še voljniji nemški hranilnici, ki si je izbrala prostore Walland-ove od hranilnice pa tja do „zlatega leva“. Lepi znesek 126.000 gld. izdal se je za te prostore — in govori se, da ne na blagor občinski itak suhi blagajni! — Verujemo! — Kako da je celjske nemškutarje zvalil — v nakup g. Walland in s čegavo pomočjo je že drastično opisala „Südst. Post“. — Ta nakup pa tem gospodom še ni bil dovelj. Hoteli so radikalno uničiti te nesrečne, vedno bolj se gibajoče Slovence v „nemškem“ Celji. — In glejte, pogruntali so jo.

Tam ob mirno šumljajoči Savinji nad vojašnico je še nekaj stavbenih prostorov; res, da se pri kolikaj večji vodi tam mogočno razlivajo Savinje umazani valovi in preplavijo tiste stavbene prostore, ali saj so Benetke celó na morji sezidane in tudi stare „Pfahlbauten“ stale so v vodi; zakaj bi te može ne posnemali naši Celjani! In mestni očetje so govorili: To so jako dobri in lepi prostori, naš prihodnji nemški rod kar hrepeni po tem, da si tam sezida vile in napravi šetališča. — Naši prihodnji rodovi pa zahtevajo za te prihodnje stavbe tudi lepe prihodnje ceste. — Mi pa jim hočemo — v našo slavo — uglasiti že sedaj lepa pota. Ne ob Savinji ali pa od sedanje mitnice do novih stavb — ne, ravno čez novokupljeni prostorslovenske posojilnice peljati mora cesta do naših povodnih stavb. — Rečeno — storjeno! In šli so mestni očetje do prostora slovenske posojilnice, mogočno se dvignili v mečah in možganih, in odmerili od stavbišča po njegovej ceji dolgosti 12 m širok kos ter rekli: tu bodi cesta našim povodnim potomcem. — Vi, ne bodi vas treba, pa že sedaj ne smete tukaj zidati, niti navadne hiše, še manj pa nam nepotrebne „narodnega doma“!! —

Župan dr. Neckermann pa so dali ta modri sklep nabiti na mestni hiši in razglasiti po nemškem glavnem listu. — Kazi celjskim gospodom pravičnost in previdnost tega naznanila le njega konec, —

da se sme namreč proti njemu celó pritožiti na višjo gospodo!

(Silvestrov večer) priredi celjska čitalnica s sodelovanjem „Celjskega Sokola“. Program je zanimiv in mnogovrsten. Vabila se v kratkem razpošljejo.

(Umrli je) dne 15. decembra č. g. Tomaž Jeretin, župnik v Teharjih. Pogreb je bil v četrtek, katerega se je udeležilo mnogo č. g. duhovnikov in drugega občinstva. Naj v miru počiva!

(Volitev delegatov in odposlancev v okr. bolnišno blagajnico v Celji) vršila se je dne 3. in 7. decembra. Volili so delavci 37 Slovencev in 21 Nemcev. Delodajalci pa so volili 11 Slovencev in 18 Nemcev. Večina v odboru bode tedaj zanaprej narodna, ker delavci volijo 6 in delodajalci pa 3 odbornike. Okrajno glavarstvo črtalo je med Slovenci štiri delegate, vsled tega, ker stanujejo v mestu Celji, voljeni so pa bili v okolici. Proti temu vložili so slovenski volilci rekurz na vis. c. kr. namestništvo v Gradci in ob enem tudi na visoko ministerstvo. — Upamo, da bode visoka vlada gotovo ustregla rekurzu, ker postava določno izreka, da se delegati imajo voliti iz udov dotične bolniške blagajne, ne pa, da morajo biti v dotičnem volilnem okraju.

(Umrli je) 8. decembra gospod Anton Ziegler, bivši tajnik „Južno-štajerske hranilnice“ v Celji. Mož je bil pošten Slovenec, ki ni nikdar zakrival svojega prepričanja. Tudi kot uradnik bil je na najboljem glasu. Vesten, marljiv in neutrudljiv. Bil je še le 31 let star in zapustil jedno deklico, ki je postala sirota. — Naj mu bode večni mir!

(Za prvo zasedanje porotnih obravnjav v Celji 1. 1892) imenovan je predsednikom okrožnega sodišča predsednik g. doktor Adalbert Gertscher; namestnikom pa deželne sodnije svetniki, gospodje: Ludovik Jordan, Lovrenc Rattek, Fran Lulek in Josef Reitter.

Spodnje-štajerske novice.

(Najvišje darilo). Nj. Vel. presvitli cesar poklonil je šoli v Novi Cerkvi pri Ptui in šoli v Runči nad Ormožem, vsaki po 100 gld. iz svoje zasebne blagajnice.

(Premembe pri č. duhovščini). Župnijo v Dramljah je dobil č. g. Andr. Podhostnik, kaplan v Mozirji. Premeščen je kaplan g. Iv. Kanski, od sv. Antona v Slov. gor. v Makole. G. Ant. Zavadič ostane v Šmartnem pri Slov. Gradcu. Č. g. I. Romgre za m. kaplana v Slovensko Bistrico, na njegovo mesto v Mozirje pa se od tukaj preseli č. g. F. Raktelj.

(Premembe pri učiteljstvu). S službama sta menjala gg. učitelja Fr. Zemljič v Ljubnem in Jos. Fišer pri sv. Ksaverju. V pokoj je stopil g. učitelj St. Končan v Mariboru. Za učiteljico ročnih del v Ljubnem in Ksaverju je postavljena gospodičina Ter. Horak. Pomožni učitelj v brežkem okraju je g. Šega, potrjeni učiteljski pripravnik.

(Nova deželna hiralnica) v Vojniku je zgotovljena ter se bo v nedeljo dne 27. dec. t. l. otvorila.

(Zgradbe ob Dravi in Savi 1892). V proračun ministerstva notranjih zadev za leto 1892 je za zgradbe ob rekah Drava in Savinja na Štorskem in ob Savi na Kranjskem vpostavljeno: 1. za zgradbe ob Dravi za obvarovanje sosesk Breg pri Ptui, Novaves in Sv. Marka nižje Ptuj državni donesek 15.000 gld. (K tem prideta štiriska dežela in državni zaklad za stavbe ob vodah enakih 15.000 gld., tako, da bo leta 1892 v ta namen vkup 30.000 gld. v porabo); 2. za uravnanje Savinje med Mozirjem in Celjem 4.000 gld. Stroški te uravnave so na 3 leta, 1891—1893, proračunjeni s 120.000 gld. in se razdelijo: na državo z 48.000 gld., — ministerstvo notranjih zadev 12.000 gld., ministerstvo za poljedelstvo 36.000 gld.; na štirsko deželo z 48.000 gld.; na prizadete okraje z 12.000 gld., in na prizadete občine z 12.000 gld.; 3. za zgradbo ob Savi na Kranjskem in sicer zgor pri Sv. Jakobu in pa dol v nižavah reke za poplave jezov s 40.000 gld. Za zgradbe ob Savi na levem štirskem bregu ni nobene svote v proračunu.

(Posojilnico) utegnejo osnovati v Brežicah, kjer se resno že o tem posvetujejo ondotni za blagor ljudstva iskreno vneti domoljubi.

(Na Bizeljskem) kakor se nam iz ondotnih krajev poroča — nadaljujejo vinogradniki s sajenjem novih ameriških trt, po katerih tudi oddaljeni vinogradniki, osobito hrvatski zeló povprašujejo. Tako je n. pr. g. Janežič že vse svoje ameriške sajenke po visoki ceni razprodal (1000 vkorinjenih trt — 30 gld). Žalibože, da se vse amerikanke ne držé, n. pr. York Madeira ne; dočim pa Riparia kaj vspeva in dobro raste ter se debeli, da je veselje. Druga ovira je pa ta, da kradejo na Bizeljskem ta trs, najbrž lopovi iz Hrvatskega. Tako so n. pr. posestniku P. iz Brežic, pokradli 2000 trt. Strašno!

(Vinorejsko društvo) v Ormožu se je ustanovilo in začelo svoje delovanje. Predsednikom je izvoljen g. dr. Gršak.

(V Šmarji pri Jelšah) so otvorili nov šolski vrt in odkrili kip našega presvetlega cesarja v spomin 40letnice Njegovega vla-

danja in na Njegovo navzočnost l. 1883 v Šmarji. — V narodnem obziru so Šmarje precej zaspane in občinski odbor ni v slovenskih rokah. V kratkem bodo nove volitve, in takrat se je nadjati, da se pod vodstvom novодошlega domoljuba marsikaj na bolje obrne.

(Utopil) se je v Savi učitelj Zorman v Dobovi pri Brežicah. Bil je svoje dni dober učitelj, n. pr. pri Mali Nedelji. Ko pa je bil v Jurkloštru pri Laškem trgu, bilo se mu je že enkrat zmešalo v glavi, da jo je bil kar čez noč v Bosno popihal. Najbrže se mu je tudi zdaj začelo blesti, ko je storil nesrečni korak.

(Ljutomersko posojilnico) je pri občnem zboru „Zveze“ zastopal g. J. Gomilšak, kar je bilo po pomoti izpuščeno v našem poročilu.

(Bralno društvo pri sv. Juriji ob Taboru) bo imelo dne 27. decembra 1891 ob 5. uri popoldne v društveni sobi svoj redni letni občni zbor, h kateremu se p. n. članovi uljudno vabijo. Dnevni red: 1. Zapisnik zadnjega občnega zbora; 2. Poročilo tajnika in blagajnika; 3. Volitev predsednika in odbora; 4. Določitev časopisov in knjig za leto 1892; 5. Slučajnosti. Po dnevnem redu prosta zabava. Gostje dobro došli.

(Radgonsko okrajno glavarstvo) bode izdajalo za svoje okrožje in podložne gosposke (občine, krajne šolske svete) tiskan uradni list. Da bi se na Slovenskem glavarstvo kaj takošnega lotilo, ne bi radi videli — ker bi list gotovo ne bil slovensko pisan. —

(Citalnica v Mariboru) imela bo svoj letošnji občni zbor v nedeljo dne 20. dec. ob 8. uri zvečer s sledečim vsporedom: 1. Nagovor predsednikov. 2. Poročilo tajnikovo. 3. Poročilo blagajnikovo. 4. Poročilo pregledovalcev računov za leto 1890. 5. Volitev pregledovalcev računov za leto 1891. 6. Volitev novega odbora. 7. Posamezni predlogi.

(V Grižah) so misijonarji iz Celja nameravali voditi duhovne vaje. Ali vzbolel je za difteritiko neki otrok. Vsled tega se je zaprla šola in odložila sveta misija.

Druge slovenske novice.

(Notarji) so premeščeni, in sicer gg.: Rozina v Mokronog, na njegovo mesto v Kostanjevico Hudovernik iz Kranjske gore, Bežek pa iz Tržiča v Zužemberk.

(Za ameriški vinograd v Krškem), kjer se je delo že pričelo, blagovolil je deželni odbor kranjski dovoliti tudi trt in reznikov iz vinorejske šole v Grmu.

(V kostanjeviškem okraju), kjer je prej rastlo slavno znano mar-vino, poprijeli so se ljudje nekoliko bolj živinoreje, odkar so jim dohodki od vina odtegnjeni. Ljudje sejejo deteljo in rede skrbneje živino, kakor prej. Tako je prav! Človek ne sme v nesreči obupati.

(Prisiljeno zelje.) V Jesenicah na Gorenjskem, kjer ima kranjska obrtna družba, ki je v nemškutarskih rokah, svoje fužine in tovarne, ustanovili so ondotni njeni uradniki, menda za-se v zabavo, podružnico „Südmarke“, katero je kranjska deželna vlada potrdila. — Nemški uradni list za slovensko kranjsko deželo je prinesel pa vabilo k občnemu zboru te podružnice, pri katerem je govoril ljubljanski Linhart o potrebi nemške dijaške kuhinje v — Kočevji! O, to je preveč po sili kislo zelje!

(V Idriji) je meščanstvo slovesno pozdravilo novo došlega nadsvetnika g. Plamenika, ki je bil že pred dvajsetimi leti v Idriji priljubljen in vesten uradnik. Od njega pričakuje rudarsko meščanstvo, da bode kot rodem Slovan pravičen v vsakem obziru, kakor je bil njegov prednik, pod katerim je vladal v mestu in v rudniku mir in red.

(Tržaški magistrat) je terjal, da bi katehet na slovenski šoli v okolici slovenske otroke v laškem jeziku podučeval. Na pri- tožbo kateheta in cerkvene gosposke je c. kr. namestnija katehetu prav dala, da se je materinskega jezika posluževal.

(V Gorici) se je od urednika „Nove Soče“ pri sodnji zahtevalo, da bi bil laški zapisnik podpisal, kar vrli mož seveda ni hotel storiti, marveč je o tem postopanju dotičnega uradnika obvestil naše državne poslance. Tako je prav!

(Vinogradnikom), ki bodo z ameriškimi trtami zasajali svoje vinograde, dajalo bode poljedeljsko ministertvo brezobrestna posojila za 10 let, ako bode to tudi dežela storila. Toda za taka posojila bode morala občina prevzeti poroštvo, ali pa vsi kupni posestniki, ki bodo vzeli posojila, s tem, da se bode posojilo vknjižilo. Dela v teh novih vinogradih bode vlada po svojih uradnikih nadzorovala. Posojilo se bode začelo že čez 6 let vračati in v 10 letih mora vse povrnjeno biti. — Zadnjič smo po pomoti poročali, da je ameriška trta „Solonis“ naravnost rodeča; to popravimo, ona služi le za podlago — naravnost rodi „Othello“, ki daje dobro črno vino.

(Black-Rot) ali črna rija se imenuje nova huda trtna bolezen, ki še hujše škoduje kakor strupena rosa (peronospera). Listi dobé rujave in črno-pikaste mozoljce, enake tudi jagode grozdne, katerim že zgodaj

škoduje ta črna rija. Pregarja se jo tako, kakor peronospero s škropljenjem z bakrenim vitriolom, toda prav pogostnim. Ministerstvo poljedeljsko je izdalo poseben pouk o tem s slikami, in sicer tudi v slovenskem jeziku.

(**Odvetnik**), g. dr. Temnikar, se preseli iz Slovenjgradca v Kamnik, kjer g. dr. Pintar ni več odvetnik.

(**Okrajni glavar**), g. vitez Švarc, premeščen je iz Novega mesta v Pazin v Istri. Na njegovo mesto pride g. O. pl. Vesteneck iz Ljubljane, ki je bil komisar v Novem mestu.

(**Kraški domoljubi**) so vrlemu tržaškemu listu „Edinosti“ izrazili željo, da bi ta list enako goriški „Novi Soči“ priobčeval imena narodnih trgovcev v Trstu, da ne bi kupovali pri slovanskih nasprotnikih.

(**Vrli koroški „Mir“**) bi rad trikrat na mesec izhajal, kar se mu morebiti posreči, ako bi ga slovensko občinstvo še bolje podpiralo.

(**Lepe vinske cene.**) Da je vredno, pečati se z vinorejo, kažejo visoke vinske cene, celó za dobro novo vino. V Trški gori pri Krškem prodal je g. dr. M. nekaj svojega dobrega vina po 20 gld. staro vedro, in kmetski posestnik K. po 13 gld.

(**Za zboljšanje gospodarskih,**) gozdarskih in rudarskih razmer na Kranjskem sta se v državnem zboru potegovala poslanca Povše in dr. Ferjančič.

(**Na Koroškem**) so v mnogih krajih pri volitvah v občinski odbor Slovenci prodrli.

(**Slovanskemu istrskemu poslancu Spinčiču**), ki je ob enem profesor, odvzeti se utegne služba, češ, da se je v volitve utikal in se poklanjal hrvatskemu dru. Starčeviću. Škoda bi bilo za vrlega Slovana!

(**V Ziljski Bistrici**) na koroškem snujejo novo slovensko posojilnico.

Druge avstrijske novice.

(**Nadvojvoda Sigismund**) je 15. dec. opoldne na Dunaji umrl.

(**V državnem zboru**), kjer se precej stvarno in mirno razpravljajo posamezni oddelki proračuna za l. 1892, katero delo se bode pred božičem dovršilo, pritoževal se je med drugimi poslanec goriški dr. Gregorčič, kako malo se pri pošti in telegrafu na Goriškem spoštuje enakopravnost, in kako se prezira slovenski jezik. Državni zbor bode radi trgovinske pogodbe zboroval tudi v januarju.

(**Staroslovensko bogoslužje**) v katoliških cerkvah je še v nekaterih krajih v

v Istri, v Dalmaciji in v hrvatskem Primorju, zlasti v cerkvah, ki spadajo pod slusko škofijo. Tako bogočastje v velečastnem staroslovenskem jeziku zeló čislajo nekateri duhovniki, a dobé se tudi kukavice, kateri ta slavni jezik izpodrivajo. To očitajo v slednjem času župniku na Reki, kakor so prej očitali zaderskemu škofu.

(**Na Ogerskem**) bodo bodoče leto nove volitve v državni zbor, na katere se zoper vladna stranka že zdaj pripravlja. To bode rabuka v tej deželi, kjer je malo proste volje pri volitvah in malo omike pri volilcih.

(**Deželni zbori**) bodo letos zborovali še le meseca februarja. Država je imela letos prednost pred deželnimi zbori; država ima svoj proračun pod streho že — dežele ne še.

(**Novo trgovinsko pogodbo**) bode sklenila naša država z Nemčijo, Italijo in Belgijo s 1. februarjem prihodnjega leta.

(**Nižje-avstrijski deželni zbor**) je imel že v tem mesecu nekaj sej za obravnavo najvažnejših zadev. Radi obnovljenja začasnega proračuna bode imel sejo pred novim letom tudi štajerski deželni zbor.

(**Ogerska**) bode z veliko deželno razstavo v Budapešti l. 1895 praznovala tisočletnico prihoda Madjarov na Ogersko.

(**Hrvatska**) je dobila v osebi učenega dr. Kršnjavi-ja novega predstojnika učnemu oddelku pri deželni vladi.

Ogled po širokem svetu.

(**Nemški cesar**), ki je kaj ostrih besed, izrazil se je nasproti vojakom prav hudo o socialistih, t. j. tisti stranki nemški, ki bi rada sedanji državni red predručala in zlasti od bogatincev kaj za reveže pridobila.

(**Iz Rusije**) se seli veliko ljudi v Ameriko. Iz državne blagajnice so ukradli tatovi velikansko svoto, prišli so do nje skozi podzemeljski hodnik.

(**Špansko**) že dela priprave za praznovanje štiristoletnice odkritja Amerike po Krištofu Kolumbu, ki bode v prihodnjem letu.

(**V Parizu**) je umrl nekdanji braziljanski cesar Peter, ki je še na smrtni postelji želel, da bi se kmalu povrnil mir v njegovo nekdanje cesarstvo.

(**Na Kitajskem**) je vlada premagala upornike, ki so najprvo grozno razsajali zoper ondotne kristijane in Evropejce, potlej pa na vse strani upor širili.

(**„Amerikanskega Slovenca“**) zadnji dve številki nam še niste došli; najbrže je temu kriva bolezen urednikova, ka-li?

Dopisi.

Gradec, 15. decembra 1891. (Prešernova slavnost v Gradcu). Mesto Gradec, ki se imenuje kot nemškemu življu najzvestejše, (četudi je bilo nekdanj slovenska naselbina), ima v svoji sredini vendarle mnogo slovenskih rodbin, katere se vedno s ponosnim čutom ozirajo na domovino in se veselé nad njenim napredovanjem. Kakó srečne se čutijo, če slišijo na tujem kako domačo slovensko besedo! Največ k temu pripomorejo slovenski vseučiliščniki, kateri se upravi sredi tujega življa navzamejo pravega iskrenega rodoljubja, kar se posebno živo zrcali v slavnostih in veselicah, katere prirejajo vsako leto domovini in njenim slavnim možem v čast, a sebi in slovanskim rodbinam v Gradcu v zabavo.

Tako je prve dni tega mesca priredilo slovensko dijaško društvo „Triglav“ prvemu slovenskemu pesniku dr. Fr. Prešernu na čast, slavnostni večer v najlepših dvorinah graških. Mnogo odličnih slovanskih in celo nemških rodbin, razven teh blizo 300 dijakov vseh slovanskih narodnosti je prihitelo, da slavi moža, katerega spomin unema ves slovenski narod.

Slavnost vršila se je vsestransko izobno. Krepko doneče slovenske pesmi in zvonki glasovi „tamburice“ menjavali so v prijetnem vspredu med burnim odobravanjem poslušalcev.

Med pevci zaslužili največ hvale g. Bela Stuhec, katerega prijetni, čisto doneči glas smo že imeli mnogokrat priliko v domovini občudovati. Njegovi samospevi so vzbudili občo pozornost in mu pridobili vsestransko priznanje. Tudi glasovom slov. hrvaške tamburice sledili so poslušalci z velikim zanimanjem.

Grobni molk nastane v prostornih dvorinah, ko nastopi slavnostni govornik gosp. Janko Žolger in v mladeniško-navdušenih besedah našteva neumrljive vrline našega Prešerna, kojega rodoljubje diha iz vseh njegovih pesmi. Burno odobravanje je sledilo res lepemu kakor umetno-dovršenemu govoru.

Iz teh kratkih črtic lahko povzema vsakdo v domovini, kako se zabava velikošolska mladež, sredi tujega življa, kako se navdušuje za može, ki so se trudili naš nekdanj vsestransko revni narod dovesti do prosvete, katere mu dandanes niti Nemci več odrekati ne morejo.

Iz Kostanjevice. Naše malo mestece se v družabnem življenji kaj lepo razvija. Pred nekaterimi leti smo bili pri nas skoro brez vsakega društva. V zadnjem času so se pa k nam narodno-izobraženi domoljubi

priselili in ti so, spoznavši važnost društev za razvijanje narodnega življenja, obudili v življenje kmetijsko podružnico, podružnico Ciril-Metodove družbe in bralno društvo. A ta društva niso samo na papirju, marveč dejansko delujejo in pridno zborujejo.

Kdo bi se bil n. pr. mislil, da se bode bralno društvo tako dvignilo, da bode kar Prešernovo slavnost priredilo, in to s tako izbornim vspredu, kakor se je to 8. t. m. zgodilo. Vsa čast torej našim domoljubom, ki tako lepo bralno in druga društva pospešujejo. Ker so Kostanjevičani zdaj tako vneti za narodno delo, svetoval bi jim še to, da osnujejo posojilnico in še sezidajo šolsko poslopje za svojo čveterorazrednico. Da je posojilnica potrebna, o tem ni dvombe. Dokaz temu je med drugimi tudi to, da ljudje iz kostanjeviškega okraja hodijo trkat na krško posojilnico, ki pa jim, ker so preoddaljeni, ne more vstreči.

Da pa Kostanjevičani še ne zidajo nove šole, ko zdaj nobene nimajo, čeravno jim je že 4. razred dovoljen, tega ne moremo razumeti. Zakaj se neki obotavljajo? Ali mar ne dobé za prvo stavbo potrebnega denarja iz hranilnice, če ga še sami nimajo? Kakor hitro pa bode poslopje pod streho, dala jim bode vlada — vsaj mora to storiti — Hočevanje 6000 gld. (zdaj je z obrestimi že čez 7000 gld.) Vsaj je Kostanjevica v Hočevanje oporoki najprvo imenovana, pred Mokronogom! Vsaj sama gospa vdova oporoko svojega blagega pokojnega moža tako razlaga, da ima dobiti teh 6000 gld. tisti kraj (od imenovanih dveh), kateri bode prej zidal. Zidajte torej, in ne prepirajte se radi prostora, kje naj stoji šola. Najboljše je pač, postaviti šolo v mestu kje, kjer je dovolj prostora. Z zidanjem šole se bode olesalo mesto, na kar je tudi gledati. — Kostanjeviški učitelji in otroci zaslužijo že vendar enkrat novo poslopje, kajti prvi se jako trudijo in z lepim vspehom; drugi so pa kaj prebrisane glave. V tem smislu so se izrazili učitelji meščanske šole v Krškem, kamor pošilja Kostanjevica veliko prav nardarjenih in izvežbanih učencev.

Iz Brežic. Naša čitalnica se razvija, da je veselje. Ima že čez 80 udov. Ne deluje še eno leto, pa ima že kaj lepe vspehe. Krasna je bila že njena prva beseda na spomlad, a zdaj na zimo hoče nadomestiti koj, kar je po leti zamudila. Predzadnja in zadnja veselica ste vzradostili njene ude in povabljenе goste — nepovabljenim se je pa skominalo. — O predzadnji veselici je „Domovina“ že poročala in povedala, da je čitalnica si omislila dober glasovir. Koj

14 dni potem pa je že stal v lepi dvorani nov okusen gledališki oder, na katerem so domoljubni diletantje igrali mično šaloigro „Šolski nadzornik“. Igrali so to kratko in dobro šaljivko mladi domoljubi s takim ognjem in tako pravilno, da je bilo veselje poslušati lepo slovensko besedo iz jasnih mladih grl. Vse moči so bile kos svoje nalogi. Osebito ste se odlikovali gospodičini (Š. Jelica in Katra), ki ste z lepo zvonečim glasom kaj neustrašeno igrali in največ pripomogli k dobremu vspehu. Dobro jo je pogodil g. Š. (učitelj) in vrlo se je ponašal

tudi šolski nadzornik (g. R.), ne manj pa g. C. Posebno dobro je umel svojo nalogo g. P. — Po igri sta igrala gg. učitelja (C. in R.) na glasovir in gosli, in potlej so domači in tuji gostje zapeli več komadov slovanskih pesni. Da pa ljubeznivi predsednik čitalnice, g. dr. Firbas, proti koncu veselice ni pozabil v ljubki svoji napitnici zahvaliti se sodelavcem in sodelavkam in gostom za pohod — tega ni treba omenjati. Gostje so se pa zahvalili vrli brežki čitalnici za presrečno zabavo v narodnem društvu med ljubimi brežkimi čitalničarji.

Za poduk in kratek čas.

Lepe in koristne slovenske knjige.

Slovenski narod je po svoji večini kmetovalno ljudstvo, ki se peča v potu svojega obraza z obdelovanjem matere zemlje, da ga ta preredi in preživi. Vendar se je naš narod, čeravno mu za izobraževanje le malo časa preostaja, že precej dvignil glede omike. Prosti svoj čas Slovenec rad porabi, da pogleda v knjigo ali časopis. Hvala Bogu in trudu slovenskih pisateljev ter založnikov, da Slovencem več lepega in koristnega berila ne manjka. Dočim je še pred pol stoletjem bila velika suša na slovenskem slovstvenem polju, imamo zdaj blaga književnega že na izbiro. Naše slovstvo se, nam v čast in korist, množi, da je veselje, čeravno bi lahko še veliko bolj napredovalo, ako bi n. pr. vlada pri nas tako pospeševala šolsko literaturo kakor to stori hrvatska vlada.

„Domovina“ si šteje v dolžnost, da svoje cenjene čitatelje seznani, kolikor bi jim še ne bilo znano, tudi nekoliko s slovenskimi slovstvenimi izdelki.

O časnikih naših ne more govoriti; to bi bilo preobširno, ko bi hoteli naše tovariše in njih delovanje oznanjevati in ocenjevati. Kam bi tudi zašli — ko nam je tako pičel prostor odločen — ko bi hoteli navajati vsebino slovenskih časopisov, katerih je že blizu 40. Ne moremo si pa kaj, da ne bi Slovencem priporočali leposlovnih slovenskih listov, ki v Ljubljani izhajajo in so pisani vsi v kaj lepem slovenskem jeziku in v pravem moralnem in blažilnem duhu. Osebito pa je priporočati, da seže slovenska mladina po „Vrtec“, ki je baš njej namenjen in za njo pisan.

Še večje važnosti so slovenske knjige. Tudi teh imamo dovolj. Najbolje zalaga s knjigami skupni slovenski narod vrla družba sv. Mohora v Celovcu, ki ima že čez 50.000

udov, od katerih dobi vsak na leto 6 lepih knjig za — en sam gold. Romalo je torej letos med slovenski svet in celo v mnogo bornih slovenskih koč čez 300.000 knjig, ki so prekoristna, kaj tečna duševna hrana. Le škoda, da niso vse te knjige še vezane! Saj bi vezanje ne stalo več, kakor 40—50 kr. za vseh šest knjig.

Veliko leposlovnih zlasti pa znanstvenih bukev je spravila med slovenski svet „Slovenska Matica“. Mnogo je pospešila slovensko slovstvo „Narodna tiskarna“ v Ljubljani, ki je založila veliko lepega berila, n. pr. ponatise podlistkov „Slovenskega naroda“; najlepše berilo iz te tiskarne so pa Jurčič-evi „Zbrani spisi“; to so tako ljubke, v pravem in zdravem duhu pisane pripovedi, da moramo to zbirko slehernemu Slovencu najtoplejše priporočati. A tudi v „Katoliški tiskarni“ v Ljubljani je zagledalo beli dan toliko podučnih, v odločno krščansko-katoliškem duhu pisanih knjig, da bi bilo od nas zelo pristransko, ako bi delovanje tega zavoda prezrli. Od mnogih spisov naj opozorimo na Lampé-tove „Drobtinice“, na knjigo, ki se tako rada prebira, kakor nekdanj Slomšekove „Drobtinice“. Od knjigarjev ljubljanskih je navesti na vsak način Giontini-ja, ki zalaga zlasti drobne slovenske knjižice, za ljudstvo, za otroke in za druge. V njegovi zalogi je v zadnjem času izšla knjiga „Srce“, ki je za šolarje prav tečno berilo. Prav velike zasluge ima v novejšem času knjigarna Bamberg-ova v Ljubljani, ki je poleg nekaterih slovenskih šolskih knjig založila dela naših pisateljev in pesnikov: Gregorčiča, Aškercu (Gorazda), Stritarja in ki bode založila tudi Levstika in na novo izdala Prešerna. — Pred malo tedni je izšla v tej tiskarni in zalogi zopet prav mična knjiga. Pisatelj Bedenek je v knjigi „Od pluga do krone“ opisal življenje slavnega kranjsko-slovenskega rajaka Jurija Vege.

V kaj lepi, pravilni, domači besedi opisuje življenje v kmetški vasi Zagorici blizu Moravč pred sto leti, pripoveduje, kako se je Vega šolal v Ljubljani, kako se učil višjega računstva, kako postal inženir, kako delal že takrat za sušenje ljublj. barja, kako postal vojak, kako se pri vojaki dvigal od stopinje do stopinje, kako vojskoval pri Belgradu, ob Reni, kjer je zaslužil viteški križ Marije Terezije in postal baron, kako se je torej dvignil „od pluga do krone“. V tej knjigi, radi tega se imenuje po pravici ljudski roman, je toliko mičnega berila, da moramo slehrnemu Slovencu priporočati jo, da bode kratkočaseč se občudoval velikanski duh pred sto leti živečega slovenskega rojaka.

Slovenskih knjig pride največ v Ljubljani na dan. Včasih pa zagleda kakošna slovenska knjiga beli svet v Mariboru, Trstu, Gorici in Novem mestu, kjer so povsodi slovenske tiskarne. — A tudi Celje se je v tem oziru vzbudilo iz trideset let in še več trajajočega spanja. V Celji se je svoje dni, od 48. leta naprej tudi nekaj slovenskega tiskalo, dokler sta živela Jerešina (oče in sin), in dokler ni nemškutarsko-liberalni duh v Celji vsako slovensko gi-

banje (razen čitalnice) zatrl. A od leta 1860. naprej se morebiti ni tiskala nobena slovenska knjiga več, vsaj tiskar sam je ni bil založil.

Leta 1891. so pa Celjani tudi dobili tiskarno, ki sama zalaga slovenske knjige. Dozdaj so izšle in se založile tu sledeče knjige: 1.) Obrtno spisje, sestavil Anton Funtek, c. kr. strokovni učitelj v Ljubljani; 2.) Narodni koledar za prestopno leto 1892., uredil in izdal Dragotin Hribar. 3.) Zbirka domačih zdravil (drugi natis) izdal Dragotin Hribar. Tiskajo se in izdidejo te dni: 4.) Obrtno knjigovodstvo, spisal dr. Tom. Romih, meščanski učitelj v Krškem; 5.) Popotnikov koledar za l. 1892., sestavil M. Nerat, nadučitelj v Mariboru; 6.) Luči, spisal Anton Funtek. V Društveni tiskarni je naposled dobili iz Hribarjeve zaloge tudi Novo pesmarico, sestavil Ivan Železnikar in Srbske narodne pesni. Ker je po pogovoru „srajca bliža nego kožuh“, hočemo v bodočem listu obširno govoriti o vsebini teh knjig, katere že danes č. čitateljem „Domovine“ posebno toplo kot jako pripravo novoletno darilo priporočamo.

L.

Razne stvari.

(Žena — rokodelska učenka.) Dunajski obrtnik je dal pri gosposki svojo soprogo za učenko svojega obrta vpisati — in gosposka se nad tem ni mogla spodtikati — ker to ni zoper postavlo.

(Salomonska rabsodba cesarja Jožefa II.) Cesar Jožef je bil srčno dober in prijazen vladar. Ljudje so ga radi imeli, kajti pomagal jim je, kjer je mogel. Nekega dne oznanil dvorni hišnik zlatarja in cesar dovoli precej, naj prošnjik takoj vstopi. Ko je prišel zlatar v sobo, vprašal ga je cesar Jožef prijazno, kaj hoče. Ta pripoveduje sledeče: Pred nekaj časa je prišel bogat plemenitaž k meni in je kupil drag zlat lišp. Ostal je pa dolžan in mi je rekel, da mi bo po služabniku denar poslal. Čakal sem dolgo, ali zamen; denarja ni bilo. Šel sem toraj k njemu in ga prosil za denar. On pa me ostro zavrne in pravi: Ne mislite, da me boste opeharili; jaz nisem nič od vas kupil. Tožil sem pri sodnji. Ker pa nisem imel nobene priče, ni mogel sodnik rabsoditi. In zdaj sem prišel k Vašemu Veličanstvu s prošnjo, da bi mi k mojej pravici pomagali. Cesar, kateri je zlatarja poznal, pošlje precej po plemenitaža. Ko je

ta prišel, pove zlatar še jedenkrat svojo tožbo; plemenitaž pa laže trdovratno, da bi bil zlatnino prejel. Cesar pa, kateri je sprevidel goljufijo, ukaže plemenitažu, naj piše svojej ženi sledeče: Pošlji zlatnino semkaj, povedal sem vse. Med pisanjem se je začel tresti po vsem životu. Cesar ga vpraša, kaj mu je, na kar on prizna svojo goljufijo. Cesar pismo odpošlje in kmalu prinese služabnik lišp, katerega je precej zlatarju izročil. Ko se je ta dostojno zahvalil, šel je vesel domu. Nepoštenemu plemenitažu pa je odvzel cesar plemstvo.

(Pomanjkanje ženinov.) V dunajskem državnem zboru zahteval je dne 6. novembra poslanec Hofmann višjih učilišč za dekleta, da bi one mogle se pripraviti na prisluzek svojega vsakdanjega kruha. Govornik je dejal, da na dunajskem predmestju Wieden tri petine deklet ne more gojiti upanja, da bi se omožile vsled statistično dokazanega pomanjkanja ženinov. V Avstriji presega število žensk število možkih za poldrugi milijon. Ko bi se tudi prisilili k ženitvi vsi samci, bi vendar še vedno ne zmanjkalo starih devic.

Zahvala.

Toplo zahvalo izrekamo vsim, ki so med boleznijo, tajniku naše hranilnice, gospodu

Antonu Ziegler-ju

skazovali svoje sočutje, kakor tudi onim, ki so darovali krasne vence in ga spremili k večnemu počitku.

V Celji, 12. decembra 1891.

Vodstvo „Južno-štajerske hranilnice“.

(40—1)

Mesečna soba

z opravo odda se 1. decembra v hiši dr. Josipa Serneca v Celji. (38)

Štev. 665.

Oznanilo!

Dražba za cestni posip za okrajne ceste za leto 1892. se bode vršila, kakor sledi:

I. V Celju:

torek, 22. grudna 1891 ob 10. uri dopoldne na Bregu 18.

1. Za okrajno cesto Celje-Rogatec km 0—2 166 m³;
2. za okrajno cesto Celje-Laško 200 m³;
3. za okrajno cesto Celje-Šmartno 350 m³;
4. za okrajno cesto Babno-Zalog 80 m³.

II. V Teharjih:

torek, 22. grudna 1891, ob 2. uri popoldne v občinski pisarni.

1. Za okrajno cesto Celje-Rogatec km 2—7 5 434 m³;
2. za okrajno cesto Teharje-Ponikva do Lusea 140 m³;

III. V Vojniku:

v sredo, 23. grudna t. l. ob 2. uri popoldne v občinski pisarni.

1. Za okrajno cesto Aulin-Proseniško 220 m³;
2. za okrajno cesto Novacerkev-Vitanje 370 m³;
3. za okrajno cesto Višnjavas-Dobrna 300 m³;
4. za okrajno cesto Dobrna-Velenje 30 m³.

Dobava omenjene posipne množine se odda po navzdolni dražbi. Naprava in razvažanje se bode oddalo posebej; če se ne bi oglašil nikdo za napravljjanje posipa, bode

se pa oddalo po dražbi napravljjanje in razvažanje vkup. Natančnejše se poizve iz dražbenih pogojev, kateri ležijo v pisarni okr. zastopa.

Okrajni odbor v Celju

dne 10. grudna 1891.

Načelnik:

Dr. J. Sernec, l. r.

(39—1)

Naznanilo obrta.

P. n.

Udano podpisani usoja si naznanjati prečastiti duhovščini in p. n. občinstvu v Celji in okolici, da je otvoril v tukajšnjem mestu svojo z najnovejšimi stroji preskrbljeno

knjigoveznico

ter zajedno zagotavlja, da bode s svojimi mnogoletnimi izkušnjami, katerih si je pridobil na Dunaji, vsa v njegovo stroko spadajoča dela izvrševal v popolno zadovoljstvo častitih svojih naročnikov, bodisi glede cene, kakor tudi elegantnosti in solidnosti dela.

Priporočujoč se za cenjena naročila, beleži se

z odličnim spoštovanjem

Alfred Pungeršek,

knjigovez.

(41)

Josip Hočevan,

krojaški mojster

Celje, Graška ulica št. 14

Priporoča velečastiti duhovščini in sl. občinstvu svojo veliko zalogo storjenih oblek za gospode in dečke po najnovejšem kroju in nizkih cenah. — Velik izbor sukna iz vnanjih, kakor tudi domačih svetovno priznanih tvrdk in fabrik. — Vsako naročilo se izvrši na željo v treh dneh ter se zagotavlja trajna in solidna postrežba.

(20) 1—2)

Narodni Koledar

za prestopno leto

1892.

Uredil in izdal

Dragotin Hribar

v Celji.

Cena 45 krajc., po pošti 50 krajc.

Vizitnice

jako elegantne priporoča po nizki ceni

Društvena tiskarna D. Hribar v Celji.

Zaloga popirja, risalnega in
pisalnega orodja

Dragotina Hribar-ja

— v Celji —

priporoča častitim rodbinam

za božična darila

svojo zalogo raznega lepega in ukusnega
galanterijskega blaga ter razne šolske
predmete za mladino in društvene igre.

Cenjenim trgovcem in preprodajalcem:
zlati peno, podobe za jaslice, dekoracije
za božična drevesca, barvani in svilnati
popir, žico, perje in seme za cvetlice i. t. d.

po najnižjih cenah.

STEFAN BOUCON,

— stolar —

Graške ulice šte. 23, CELJE

se priporoča za napravo vsakovrstnega v njegovo
stroko spadajočega dela. Prevzame tudi vsako
popravo stolov pletenih s slamo in žico. — Cene
nizke, delo solidno in trajno. (12) 1

V društveni tiskarni DRAGOTIN HRIBAR

izšle so ravnokar naslednje knjige:

„Obrtno spisje“ sestavi Anton Fun-
tek, c. kr. strokovni
učitelj v Ljubljani. Cena 80 kr., s pošto 85 kr.

„Zbirka domačih zdravil“ kakor
jih
rabi slovenski narod, s poljudnim opisom
človeškega telesa. Drugi natis. Cena 40 kr.,
s pošto 45 kr.

Dalje priporoča

„Novo Pesmarico“,

zbirko najbolj znanih slovenskih, hrvatskih,
srbskih, bolgarskih, čeških, poljskih in ruskih
pesmij. Cena mehko vezani 80 kr., elegantno
vezani gld. 1.20, s pošto 10 kr. več.

Kuverte in pismen popir

priporoča D. Hribarjeva tiskarna v Celji.

Zaloga specerijskega blaga

Milan Hočevan

Celje, Graška cesta, 3

Velika zaloga vsakovrstne
kave, sladkorja, čokolade,
kakao, riža, finega olja,
vinskega kisa, raznovrst-
nega čaja, pravega ruma, sli-
vovke sremske, kranjskega
brinovca, kognac, vinskega
žganja, najboljša štajerska in
avstrijska vina v butilkah,
malaga, madeira, sheri in raz-
nega šampanjca, svinjske ma-
sti, masla, švicarskega in par-
mazanskega sira, ogrskih sa-
lam, sardel, sardin, makaron,
južnega sadja, sliv, lešnikov,
najboljše moke, vsakovrstnih
popolnoma zanesljivih semen
i. t. d., i. t. d., i. t. d.

Raznovrstne mineralne vode.

Zagotavljam zanesljivo in
najcenejšo postrežbo v kljub
vsaki konkurenci.